

**Drottningholms Montessoriförskola
Ekerö kommun**

**Katarina Bergman, Nacka
Linda Lovén, Nacka**

Vecka 7, 2013

Innehållsförteckning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
VÅGA VISA.....	3
SAMMANFATTNING.....	4
<i>Starka sidor</i>	4
<i>Förbättringsområden</i>	4
FAKTA OM ENHETEN.....	5
<i>Typ av skola</i>	5
<i>Ledning</i>	5
<i>Organisation</i>	5
OBSERVATIONENS METOD.....	5
MÅLOMRÅDEN.....	6
<i>Normer och värden</i>	6
<i>Utveckling och lärande/kunskaper</i>	8
<i>Ansvar och inflytande för barn</i>	12
<i>Förskolechefens ansvar</i>	14
REFERENSER.....	16

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett samarbete om utvärdering inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Sollentuna och Upplands Väsby kommuner. Målet är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola.

VÅGA VISA

- baseras på läroplaner för förskola och skola
- utgår från ett barn- och elevperspektiv
- stödjer det systematiska kvalitetsarbetet
- jämför kommunernas skolor

VÅGA VISA består av tre delområden:

- Observationer av pedagoger
- Självvärdering av medarbetare
- Kundundersökning till föräldrar och elever

Metoden

Observationer genomförs av skolledare och pedagoger. Observatörerna bildar lag som besöker en skola i en annan kommun under en period, ofta en vecka. Observatörerna skaffar sig en så heltäckande bild som möjligt av skolan och dess verksamhet genom verksamhets- eller lektionsbesök samt intervjuer med barn, elever, personal och skolledning. I observationsarbetet ingår också att ta del av skolans pedagogiska dokumentation.

En metodbok styr och stödjer observatörerna i deras arbete*. Metodboken är gemensam för alla verksamheter från förskola till vuxenutbildning. Observationen redovisas i en rapport som skrivs enligt en särskild mall.

Målområden

Observatörerna beskriver och bedömer verksamheten på fem områden som följer läroplanernas målområden:

- Normer och värden.
- Utveckling och lärande/kunskaper.
- Ansvar och inflytande för barn/elever.
- Bedömning och betyg (gäller inte förskola).
- Förskolechefens/rektors ansvar.

* Metodbok och ytterligare information finns på www.nacka.se/vagavisa

Sammanfattning

Starka sidor

Drottningholms Montessoriförskola är en liten förskola där alla barn blir väl bemötta i en trygg miljö. De dagliga rutinerna tillsammans med det aktiva värdegrundsarbetet som personalen strävar efter ger grunden till en trygg miljö för barnen. Sid.6

Lokalerna är väl anpassade till barnens lärande och det stora sortiment av montessorimaterial, på framförallt de äldre barnens avdelning, gör att barnen har möjlighet att bli självständiga och utforskande i sitt lärande. Sid.8

På förskolan finns en bra mix mellan lek och ”undervisning” och det är barnen själva som bestämmer de flesta aktiviteter. Pedagogerna finns tillgängliga för barnen när de behöver stöd i sitt lärande och utforskande. Sid. 8 och 12

Ledningen; styrelsen, föräldrar och förskolechefen deltar aktivt i verksamheten. Sid. 14

Ledningen uppmuntrar personalen till fortbildning. Sid. 14

Förbättringsområden

Ett medvetet genusarbete saknas. Sid. 6

Förskolan har få multikulturella influenser och ingen strategi för barn med annat modersmål. Sid. 11

IT-användning i pedagogiskt syfte saknas. Sid. 8

Personalen dokumenterar i viss mån barnens verksamhet på förskolan men dokumentation över barnets lärandeprocesser saknas. Sid. 8

Utvärdering av det systematiska kvalitetsarbetet är begränsat till föräldraenkäten. Sid.14

Fakta om enheten

Typ av skola

Drottningholms Montessoriförskola ligger på Lovö i byggnad som ägs av kommunen. Förskolan startade 1997 och drivs som ett föräldrakooperativ i form av en ekonomisk förening.

Pedagogerna, som leds av en montessoriutbildad förskolechef, arbetar enligt montessoripedagogiken och läroplanen.

På förskolan finns 32 barn som är uppdelade i tre grupper, två småbarnsgrupper och en grupp för de äldre barnen. Det finns 8 personal varav 4 på heltid.

Föräldrarna ställer sitt barn i kö till förskolan i den kommungemensamma barnomsorgskön.

Förskolan har öppet vardagar från 7.45 till 16.45. förskolan har stängt en månad under sommaren och två veckor kring jul och nyår. De tillämpar kommunens maxtaxaregler och för varje barn betalar vårdnadshavarna en deposition på 3000 kr till den ekonomiska föreningen

Ledning

Förskolans styrelse tillsammans med förskolechefen utgör ledningen. Styrelsen sköter ideellt den löpande administrationen och andra praktiska uppgifter. I styrelsen finns ordförande, sekreterare, kassör, rekryterare av personal samt en marknadsförare och ytterligare en ledamot.

Styrelsen köper extern hjälp med den löpande ekonomiska redovisningen.

Organisation

De föräldrar som inte ingår i styrelsearbete har andra praktiska uppdrag som till exempel trädgård, festfix eller hemsida. Dessutom finns föräldrarna på en jourlista och måste förvänta sig att rycka in som vikarie när någon av personalen inte kan vara på plats.

Observationens metod

Vi har läst alla på förskolan tillgängliga styrdokument och tagit del av elevdokumentation samt annan dokumentation relevanta för vårt uppdrag. Vi har vid två tillfällen intervjuat förskolechefen. Vi har också intervjuat två representanter ur personalen och haft ett längre samtal med styrelseordföranden.

Målområden

Normer och värden

Beskrivning

Drottningholms montessoriförskolas vision är; ”Våra ledord är barnet i centrum och respekt för individen. Vår förskola ska vara trygg, lärorik och rolig. På vår förskola ska inget barn eller vuxen bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling.” (Dmfs likabehandlingsplan, 2012)

Nämndens mål är att *verksamheten ska vara trygg, trivsamt och säker*. Förskolan har fått höga resultat i kommunens kundundersökning.

Förskolan har en likabehandlingsplan som förskolechefen och styrelsen arbetat fram i samråd med pedagogerna. Dokumentet revideras en gång per år.

Varje barn får individuellt bemötande då de kommer till förskolan, pedagogerna ser och bekräftar barnet under hela dagen. Pedagogerna vill ge barnen verktyg till en trevlig samvaro, det gör de dagligen via de praktiska vardagsövningarna, genom samtal, böcker, drama och diskussioner. Barnen arbetar också med massage, kroppsvård, samt att det är okej att vara olika.

De små barngrupperna innebär att pedagogerna har möjlighet att prata tydligt om vad som är rätt och fel. Omtanke, respekt och artighet är ledord som pedagogerna anser att barnen behöver lära sig för att bli goda samhällsmedborgare. I praktiken ser vi hur pedagogerna lär barnen att sätta ord på sina känslor, t ex så uttrycker barnen när de upplever att de blir störda ”Du stör mig” ”Låt mig vara” vilket respekteras.

Pedagogerna uttrycker att ”det är högt i tak” för diverse frågor. Förskolan säger sig motverka traditionella könsroller och könsmonster genom att behandla alla lika, att man får klä sig som man vill och alla har chansen att välja mellan allt. Vi får också veta att montessorimaterialet är könsneutralt. Pedagogerna berättar att de läst medvetna sagor om genus. Könsfördelningen bland barnen är skev (8 pojkar och 24 flickor), likaså i personalgruppen (1 man och 7 kvinnor) personalen önskar en jämnare fördelning bland barnen. Vi ser och hör inte talas om något i verksamheten som motverkar traditionella könsmonster och könsroller.

Förskolechefen berättar att Montessoris kulturmaterial tar upp och visar på olikheter i olika kulturer och att man pratar om allas lika värde. Pedagogerna berättar att de är öppensinnade. Barnen uppmuntras att diskutera och reflektera över varandras åsikter och respektera varandras olikheter. De äldsta barnen arbetar med temat fred på jorden och har fadderbarn i Indien. Barnens bakgrund är kulturellt homogen. Vi ser inte hur barnen medvetandegörs om sociala och kulturella skillnader eller hur pedagogerna förbereder barnen för ett mera internationaliserat samhälle.

Förhållningssättet mellan barn och pedagoger genomsyras av respekt. Om något händer i form av osämja mellan barn eller om något barn visar ett oönskat beteende så talar personalen med barnen/barnet och visar på varför det är ett olämpligt uppförande och visar på hur man kan göra i stället. Pedagogerna samarbetar kring barnens behov och barnen tyr sig till de vuxna. "Man ska ha kul ihop" hör vi förskolechefen säga vid flera tillfällen.

Både barn och vuxna stör inte i pågående samtal utan de lägger en hand på den personens axel som de vill tala med för att få uppmärksamhet och väntar sen in.

Lokalerna stimulerar till samarbete men också till eget ostört arbete. De dagliga rutinerna är lika och den unika miljön som är konstant skapar trygghet. Barnen väljer själva vad de vill arbeta med och de visar respekt för varandra arbete, vilket innebär att de varken stör eller förstör för andra. Om ett material står på mattan är det upptaget, i hyllorna finns det lediga materialet. De små Montessorimattorna används som en "fredad zon" som barnet plockar fram för att arbeta på. Arbetsro skapas genom att barnen får välja aktivitet och intresset gör att barnen bygger upp en koncentration. Vi hör hur personalen spelar klassisk musik för de yngre barnen.

Bedömning i text

Vi bedömer att det finns en gemensam och förankrad syn på värdegrunden som genomsyrar hela verksamheten.

Det bedrivs ett systematiskt arbete med planer för kränkande behandling och diskriminering inklusive likabehandlingsplan, dessa dokument revideras regelbundet och är kända av alla på förskolan.

Vi ser att det finns ett respektfullt förhållningssätt mellan barn/barn, vuxna/barn, barn/vuxna och vuxna/vuxna på förskolan. Varje barn får ett positivt bemötande då det kommer till förskolan, pedagogerna ser och bekräftar barnet under hela dagen. Pedagogerna arbetar för att ge barnen verktyg till en trevlig samvaro. De små barngrupperna innebär att pedagogerna har möjlighet att prata tydligt om vad som är rätt och fel.

På förskolan ser vi inte att det finns ett aktivt arbete med genusfrågor. Vi bedömer att det saknas material som utmanar barnens bilder/tankar.

Vi ser inget medvetet arbete med kulturell mångfald, vi saknar material som utmanar barnens bilder/tankar. Vi ser inte heller hur barnen medvetandegörs om sociala skillnader.

Vi bedömer att det är arbetsro på förskolan. Det ser vi under hela dagens verksamheter, t.ex. vid måltider och under arbetspassen. Pedagogerna arbetar medvetet och aktivt med att hela verksamheten ska präglas av arbetsro.

Bedömning enligt skala¹

Ej tillfredsställande			Tillfredsställande			God kvalitet			Mycket god kvalitet					
1,0			2,0			3,0			4,0					
												X		

Utveckling och lärande/kunskaper

Beskrivning

Dagen på förskolan följer fasta rutiner. I Verksamhetsplanen finns förklarat vikten av rutiner för att barnen ska känna sig trygga i vetskapen om vad som händer härnäst. Personalen finns alltid på plats utomhus i förskolans trädgård och tar mot barnen. Barnen fortsätter att leka efter det att föräldrarna har lämnat dem. Vid niotiden går personalen och barnen in i lokalerna.

Förskolan har tillgång till hela byggnaden som har två plan. Barngrupperna är uppdelade i tre mindre enheter, två för de yngsta barnen som håller till på undervåningen. Den äldre barngruppen, 3-6 åringarna, håller till på övervåningen. De äldre barnen har gymnastik en förmiddag i veckan och använder då gymnastikhallen som finns i den närliggande waldorfskolan. På fredagarna har alla barnen utedag i närmiljön.

Alla möbler är i barnstorlek och materialet finns på hyllor som även de yngsta barnen kan nå. När barnen kommer in arbetar de två timmar med montessorimaterialet. För de yngre barnen arbetar pedagogerna mer med montessorimetodiken än montessorimaterial. Dels finns det ett mindre utbud av rent montessorimaterial, dels behöver barnen träna på att lära sig arbetsrutinerna inom montessoripedagogiken. I praktiken betyder det bl.a. att allt material finns tillgängligt på låga hyllor och är placerade på brickor eller i korgar. Barnet själv tar fram det material som det vill arbeta med, och eftersom det bara finns en uppsättning av materialet betyder det att de måste vänta på sin tur om materialet är upptaget eller be det andra barnet att få arbeta tillsammans. När barnet har arbetat färdigt med materialet så ser vi hur det ställer tillbaka det på hyllan igen. Vi ser också barn som målar eller arbetar med material som på olika tränar sätt motoriska färdigheter. Pedagogerna finns med för att ge introduktioner till nya övningar eller föreslå nya aktiviteter.

Förskolechefen berättar att de bjuder in föräldrarna till förskolan så att de kan bekanta sig med montessoripedagogiken och materialet. De får själva testa för att förstå hur barnen arbetar med det, samt vad som är tanken bakom de olika övningar som tränas.

¹

SKALA :

4.0 MYCKET GOD KVALITET – verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

3.0 GOD KVALITET – verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

2.0 TILLFREDSSTÄLLANDE – verksamheten är i huvudsak tillfredsställande, men har varierande kvalitet eller vissa brister.

1.0 EJ TILLFREDSSTÄLLANDE – verksamheten är utifrån gällande styrdokument inte tillfredsställande.

¹

De äldre barnen har tillgång till två mindre och ett större rum. Rummen är möblerade olika och anpassade till olika aktiviteter. I ett av rummen finns vardagsövningar där vi ser barnen baka, bjuda varandra på te, tvätta och stryka. I det andra mindre rummet, språkrummet, finns förutom böcker och en läsfätölj, material som hjälpmedel för barnen att träna bokstäver och läsinläring. I detta rum har de också sin samling.

I det stora rummet finns montessorimaterial placerade på hyllor. Hyllornas innehåll är organiserat efter olika ämnen, naturorienterat material på en, matematik på en annan etc. Hyllornas placering formar små rum i rummet. I ett av de större utrymmena finns den kreativa hörnan. Där får barnen möjlighet att arbeta med skapande i olika former. Vi ser barn som målar, arbetar med sand, klipper och bl.a. gör kort till alla hjärtans dag.

Vi ser vid olika tillfällen hur barnen i arbetet med montessorimaterialet arbetar självständigt med att först ta ut en matta, välja material, arbeta med materialet för att sedan avsluta aktiviteten med att ställa tillbaka materialet. Barnet bestämmer självt hur länge och med vem det vill arbeta. Vi iakttar också hur ett barn som övar sig på att räkna pärlor på ett långt band, ber om hjälp från ett annat barn och tillsammans fortsätter de övningen.

Även om Montessorimaterialet är ämnat för barnets individuella utveckling och är till för egna övningar så ser vi många exempel på hur barn samarbetar med praktiskt arbete i vardagsövningarna och hur de gärna sitter tillsammans och skapar. Vid dessa tillfällen samtalar de gärna med varandra och delger varandra sina tankar om vad de gör. De som arbetar med korten till alla hjärtans dag talar om för varandra om vem ska få kortet och varför.

Klockan 11.00 ringer en pedagog i de olika avdelningarna i en liten klocka. Då avbryts aktiviteterna för samling i de respektive grupperna. Barnen plockar undan och sätter sig på den runda samlingsmattan. Under samlingen berättar pedagogen sagor som blandas med fakta och sång. I de yngre avdelningarna passar pedagogen på att se alla barnen genom att nämna barnen vid namn och tala om vilka som inte är där. Pedagogen leder en sångstund där barnen är med och gör rörelser.

Hos de äldre barnen talar de om vilken dag det är och hur vädret ser ut och om någon fyller år, vilket händer vid vårt besök. Då färgas hela stunden av den personen, det blir ”NN:s dag, och då tittar man i ”NN:s bok” för att reflektera hur barnet såg ut vid födelsen och hur barnet utvecklats och vid olika åldrar kan göra olika saker. Alla barn har en egen bok som är ihopsatt av bilder och texter från föräldrarna. Boken används inte bara vid födelsedagar. Vi ser hur barnen gärna hämtar sin bok och visar oss. Personalen berättar att barnet kan använda sin bok för att komma till ro vid t.ex. när det är dags att vila.

På en av samlingarna ser vi hur en pedagog berättar en saga, men gör det i form av dockteater. Pedagogen använder små figurer och tillsammans med barnen skapar och berättar de sin saga.

Efter samlingen serveras lunch. Maten kommer från en annan förskola som ligger i samma område. På skolan finns en anställd vars huvudsyssla är att lägga upp lunchen och mellanmålen samt att sedan ta hand om disken. Matansvarige kallar till lunchen och meddelar barnen dagens meny och talar om vad den består av.

Vi deltar i måltiden och ser hur barnen sitter åtta stycken vid barnanpassade bord. Pedagogerna sitter med barnen vid var sitt bord. På bordet finns maten upplagd på små uppläggningsfat och barnen tar själva för sig av maten och håller i dryck i sina glas. Detta sker även bland de yngre barnen. Under måltiden samtalar de äldre barnen spontant, bland de yngre leder pedagogerna samtalen och försöker få barnen att svara och skapa en dialog. Barnen skickar maten mellan varandra och ber vänligt varandra om de behöver hjälp. De barn som först är klara väntar in de andra barnen och när alla har ätit färdigt plockar de sedan bort sina tallrikar, bestick och glas och ställer det på en serveringsvagn. I den äldre gruppen har alla vid bordet sina arbetsuppgifter. Några tar bort uppläggningsfat, andra torkar bord och stolar.

I ett led att utveckla framförallt de yngsta barnens språk, ger pedagogerna barnen ord på deras aktiviteter t.ex. när barnen klär på sig så talar de vuxna om vad barnet gör och vad kläderna heter etc.

Efter lunchen läggs de mindre barnen i sina egna vagnar som står i små vagnsskjul. Några av personalen lägger barnen och ser till att de somnar. När alla barnen sover går personal in och har vakt över barnen med hjälp av en monitor. Barnen sover ute året om. Vi ser hur barnen sjungs och vaggas till sömns.

När de äldre barnen avslutat sin lunch så går de tillbaka till språkrummet för en ny samling som har som syfte att barnen får vila en stund där de ligger på mattan och pedagogen berättar en saga eller läser en bok. De äldre barnen sover inte men får på detta sätt en chans att ta det lugnt en stund. Senare får de leka fritt och pedagogerna tar fram leksaker. De yngre barnen leker också efter deras utomhusvila.

Framför allt på de äldre barnens avdelning så finns material som utvecklar barnens känsla för matematik. Vi hör och ser hur det matematiska språket och begreppen tränas bl.a. i mängdlära och geometri. En av pedagogerna har genomgått en kurs hur barnen kan hitta matematik i naturen och pedagogen berättar hur barnen går ut i skogen en dag i veckan så förutom att studera vad som händer i naturen studerar de bl.a. former och räknar föremål etc. Under utflykterna får barnen också en chans att utveckla sina förmågor inom naturvetenskap. På förskolan finns det material som hjälper barnen att förstå naturvetenskapliga begrepp.

Skolan saknar IT som pedagogiskt hjälpmedel för barnen.

Personalen arbetar med TRAS (Tidig registrering av språkutveckling) för att kunna följa barnets språkutveckling för att tidigt upptäcka områden där barnet kan behöva extra stöd. På förskolan finns en pedagog som ansvarar för att hålla övrig personal uppdaterad inom den aktuella forskningen i språkutveckling genom att bl.a. delta i kommunens språkbudsträffar.

Förskolan har en beredskapsplan om personalen upptäcker större avvikelser hos barnet. När de misstänker att så är fallet, tar personalen hjälp av kommunens resursteam som bl. a. består av psykolog, resurspedagog, och talpedagog. Personal ur resursteamet kommer till förskolan och personalen får hjälp av resursteamet med utredningar. Om barnet har problem med språkutvecklingen ger talpedagogen handledning till personalen och föreslår talövningar som de kan använda med barnet. Tillsammans med föräldrar upprättas sedan en individuell utvecklingsplan, samt en arbetsplan för personalen. Arbetsgången kring barnet finns förklarad

i förskolans verksamhetsplan. Vid vår observation finns inga barn med särskilda behov inskrivna.

Ekerö kommun erbjuder inte förskolebarn modersmålsstöd/träning. Det finns barn med annat modersmål på förskolan. Vi ser inte att det finns särskilda metoder eller strategier kring arbetet med barn som har ett annat modersmål och inte heller strategier för hur de kan utveckla sin kulturella identitet och sin förmåga att kommunicera såväl på svenska som på sitt modersmål.

På förskolan träffar föräldrarna pedagogerna en gång per termin för ett utvecklingssamtal. Under samtalen redogör pedagogerna var barnet befinner sig i sin utveckling och hur det trivs på förskolan. Vi ser de dokument som används vid samtalet, men saknar dokument som följer barns lärprocesser. Varje barn har en ”portfölj” där barnens alster samlas, teckningar, observationer och foton i kronologisk ordning. Pedagogerna tillsammans med barnet väljer vad som ska sparas in pärmen. Alla barn har varsin egen pärm och de står framme tillgängligt på avdelningen.

Miljön och lärandet är två helt integrerade delar i montessoripedagogiken. Som stöd för elevens lärande finns allt lärandematerial åtkomligt för barnen. Materialet står utplacerat på låga hyllor i en bestämd ordning som går från konkreta objekt för att stimulera sinnen till material som utmanar till abstrakta problemlösningar. Arbetet utför barnet på låga bord eller på mattor som barnet tar ut för att skapa sig sin egen arbetszon. Klassrummen i en montessoriskola ska präglas av vackra saker och bilder. I rummen ska det också vara arbetsro så att barnen får arbeta under koncentration. På förskolan ser vi att rummen är utrustade och möblerade efter Maria Montessoris intentioner och att personalen arbetar i enlighet med pedagogiken.

De äldsta barnen, fem -sexåringarna, ingår i en egen grupp som träffas på onsdagarna och sysslar då med aktiviteter som förbereder dem för skolan. De gör också besök utanför skolan, och har detta läsår varit på teater och bibliotek samt i april ska de tillbringa en dag på Skansen.

Bedömning i text

Det vi ser av pedagogernas arbete med barnen är att alla genomgående följer montessoripedagogiken och ser till att barnen blir introducerade till material som är anpassat till det enskilda barnets utvecklingsfas. Materialet i sig lockar barnen att pröva olika arbetssätt och arbetsformer. Pedagogerna utmanar också barnen att pröva på olika material och aktiviteter som främjar deras lust till utforskande och kreativitet.

Oftast arbetar barnen själva men vi ser också barn som samarbetar och hjälper varandra lösa olika problem. Vi bedömer att det förekommer flera olika aktiviteter, framförallt i vardagsövningarna, där pedagogerna på olika sätt stimulerar barnen att arbeta tillsammans.

Det bedrivs medvetna språkutvecklande aktiviteter under hela dagen på förskolan. Pedagogerna samtalar och sjunger med barnen under samlingarna och tränar konversation under måltiderna. För de yngre barnen sätter pedagogerna ord på vad barnen gör och vad de arbetar med.

Barnens matematiska tänkande tränas med hjälp av olika arbetssätt, strukturerade och sponta övningar, inte bara med hjälp av montessorimaterialet utan också i den dagliga verksamheten. Dessutom tränar barnen matematik under utflykter i skogen där barnen också får en chans att utveckla förmågor inom naturvetenskap.

Vi bedömer att det finns en svaghet i lärandemiljön genom att inte integrera digital teknik i barnens lärandeprocesser. Miljön för barnens lärande är annars väl genomtänkt och strukturerad samt mycket väl utrustad med olika sorters pedagogiskt material som är anpassat till barns olika förutsättningar.

Det finns vid observationen inga barn som har behov av särskilt stöd, men förskolan har strategier inskrivna i verksamhetsplanen om behovet uppstår. Däremot finns inga skriftliga strategier och metoder kring hur utbildningen kan anpassas till barn med annat modersmål.

Dokumentation av barns lärprocesser saknas eller förekommer sporadiskt och i för liten utsträckning för att systematiskt kunna användas till stöd för barn i deras lärande och utveckling.

Förskolans personal är duktig på att ta tillvara närområdets möjligheter den pedagogiska verksamheten.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande	Tillfredsställande	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☐	☒

Ansvar och inflytande för barn

Beskrivning

För att alla barn ska få samma möjlighet till val av aktivitet/material så går alla barn in samtidigt på förmiddagen. Barnen får själva välja vad de vill arbeta med, när de vill göra det och med vem under förutsättning att de inte stör eller förstör. Detta gäller under arbetspassen, samling, lunch och vila har alla tillsammans på respektive avdelning. Då barnet arbetat färdigt med materialet ställs det tillbaka på sin plats av barnet, var sak har sin plats. Barnen får lära sig att vara rädda om materialet.

I förskolan råder en tillåtande miljö och det material som finns framme på barnens nivå får användas. Alla möbler och inredningen är anpassad efter barnen och på deras nivå.

Under de dagliga samlingarna ges utrymme för pratstunder under demokratiska former där barnen tränas i att lyssna på varandra och höra vad kompisarna tycker om det som sker och har skett. Vi får veta av pedagogerna att barnen får framföra önskemål och genom diskussioner planeras t ex gymnastik, samlingar och skogs promenader. Montessori-pedagogiken bygger på att ta tillvara på barnets intresse, behov och utveckling.

Förskolan drivs som ett föräldrakooperativ vilket gör att föräldrarna är delaktiga i de beslut som rör förskolan. Alla föräldrar skriver på ett kontrakt där de förbinder sig att följa de

förväntningar som förskolan har på familjen. Alla familjer har sina speciella uppdrag men eftersom skolan på sistone har utökat antalet elever så innebär det att alla föräldrar som inte har något särskilt uppdrag tillhör en ”pool” dit skolans ledning kan vända sig när särskilda arbetsuppgifter dyker upp. Föräldrarna har också en jourlista som de kallas från av personalen om det behövs extra personal eller om personal är sjuk. Föräldrar förväntas även att närvara vid föräldramöten och vara med på en utefixardag per termin.

Pedagogerna använder sig av föräldraaktiv inskolning, vilket innebär att det är föräldrarna som introducerar barnen i förskolans rutiner under minst tre heldagar.

Den dagliga kontakten med föräldrarna prioriteras och en tydlig kommunikation är viktig, främst vid hämtning då föräldrarna får information om barnets dag.

IUP-samtal och föräldramöte hålls en gång per termin, föräldrarna erbjuds även att delta på en Montessorikväll per läsår.

Bedömning i text

Barnen ges möjligheter att påverka sin egen situation i förskolan. Barnen får till stor del själva välja vad de vill arbeta med.

Vi ser flera exempel på att barn tar ansvar för sina egna handlingar och för miljön. Var sak har sin plats och då barnet arbetat färdigt med ett material ställs det tillbaka på sin plats. Barnen visar respekt för varandra genom att de varken stör eller förstör för varandra.

Vi bedömer att det är en tillåtande miljö, där möbler, inredning och material finns på barnens nivå.

Vi får veta att barnen ges inflytande vid planering av aktiviteter, men vi ser inte att det sker och inte heller någon dokumentation över det.

Barnen ges utrymme för pratstunder under demokratiska former under de dagliga samlingarna då vi ser att barns åsikter och intressen tas tillvara, men det saknas en struktur för mera formella forum t.ex. barnråd.

Vi bedömer att det finns en god kontakt och ett nära samarbete med föräldrarna. Föräldrarna har stor möjlighet att i dialog med förskolan påverka utvecklingen av innehållet i verksamheten.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande	Tillfredsställande	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☒	☐

Förskolechefens ansvar

Beskrivning

Förskolechefen har tidigare erfarenhet från montessoripedagogiken och har efter att ha flyttat till enheten genomgått olika utbildningar bl.a. i ledarskap. Tjänsten som förskolechef är inte en heltidstjänst. Den största delen av tjänsten är som pedagog i förskolan. Detta gör att förskolechefen är involverad i alla delar av verksamheten och har möjlighet att påverka styrelsen i pedagogiska frågor. Arbetet med planering av verksamheten tillsammans med de övriga medarbetarna sker spontant och kontinuerligt under arbetsdagen. Det finns också tid avsatt till möten där hela personalen deltar. Förskolechefen deltar i styrelsemötena men sitter inte i styrelsen.

Genom den nya skollagen har kravet på ett systematiskt kvalitetsarbete förstärkts. Att arbeta med systematiskt kvalitetsarbete förutsätter, som namnet säger, systematik och kontinuitet som leder fram till kvalitetssäkring och utveckling.² På förskolan arbetar de med kommunens metoder som används för att regelbundet följa upp och utvärdera verksamheten, dessa är bl.a. Kundundersökningar, som visar föräldrar och elevers syn, observationer och förskolors kvalitetsdokument.³ Vi ser att Förskolans verksamhetsplan bygger på Barn- och utbildningsnämndens mål, mål från Lpfö 98/10. Målen ligger till grund för de egna lokala målen och i planen finns beskrivningar hur de ska uppnås. Däremot framgår det inte i verksamhetsplanen hur målen ska utvärderas.

Eftersom skolan är ett föräldrakooperativ har föräldrarna delaktighet i det systematiska kvalitetsarbetet genom styrelsearbete och andra uppdrag på förskolan. I entrén finns en pärm med dokumentation från verksamheten som visar på olika aktiviteter; foton från skogspromenader, bakning, temavecka, gymnastik, språk, matematik, sensomotoriska övningar etc. som är kopplade till läroplanens mål. Där finns också dokumentation som visar vilka utbildningar pedagogerna deltagit i.

Fördelen med att förskolan är ett förädrakollektiv anser personalen är korta beslutsvägar, och som de uttrycker sig ”*det finns ett driv och intresse från föräldrarna.*” Nackdelarna är att det inte är så länge ”*de har samma ledning i styrelsen*”

I intervjun med styrelseordförande så framkommer att personalen har ansvaret för pedagogiken och styrelsen för driften och personalfrågor. Personalen anser att de har gehör från styrelsen som de anser är positiva till kompetensutveckling. Oftast gynnar utbildningen

² Skolverket, <http://www.skolverket.se/skolutveckling/kvalitetsarbete/ipraktiken>

³ <http://www.ekero.se/Utbildning-och-barnomsorg/Mal-och-organisation-kvalitet/Utveckling-och-kvalite/>

skolan i form av att höja kompetensen inom montessoripedagogiken men personalen deltar också i fortbildningsinsatser som erbjuds från kommunens sida.

Förskolan får elever från hela kommunen och barnen fortsätter sedan till många olika skolor. Detta medför att det inte finns något samarbete kring övergångar mellan olika skolor. Däremot finns övergångar inom verksamheten från de yngre barnens avdelningar till de äldres. Alla barn är kända av personalen men när barnet fyller tre år byter de grupp. För att övergången ska vara trygg för barnet så får det börja med att pröva några timmar per dag för att bekanta sig med rutiner och de äldre barnens inomhusaktiviteter.

Bedömning i text

Genom att förskolechefen har sitt huvudsakliga arbete i barnverksamheten som pedagog, finns god kunskap om verksamhetens pedagogiska kvalitet i alla delar. Tillsammans med medarbetarna leder förskolechefen entusiastiskt den pedagogiska utvecklingen.

Det systematiska kvalitetsarbetet finns beskrivet i verksamhetsplanen som innehåller mål från läroplanen och kommunens mål för förskolorna. Vi bedömer att dessa mål är förankrade hos personalen och bland föräldrarna. Förskolechefen tar ansvar för att systematiskt och kontinuerligt planera och implementera målen. Däremot ser vi inte någon annan uppföljning och utvärdering än kommunens årliga föräldraenkät.

Personalen anser sig få den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt skall kunna utföra sina uppgifter. Kompetensutvecklingen är tydligt kopplad till verksamhetens behov.

Genom att alla barn är kända av förskolechefen och all personal finns det väl fungerande samverkan mellan avdelningarna inom verksamheten, som gör att det blir en trygg övergång för barnet.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande	Tillfredsställande	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☒	☐

Referenser

Ekerö kommuns publikation om systematiskt kvalitetsarbete

<http://www.ekero.se/Utbildning-och-barnomsorg/Mal-och-organisation-kvalitet/Utveckling-och-kvalite>

Kvalitetsdokument läsåret 2011/2012

Kvalitetsuppföljning förskola, implementering av reviderade läroplanen för förskolan

Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling 2012

Läroplan för förskolan, Lpfö 98/10. Skolverket

Pilen kundundersökning -2012

Skolverkets publikation kring systematiskt kvalitetsarbete Skolverket,

<http://www.skolverket.se/skolutveckling/kvalitetsarbete/ipraktiken>

Underlag för utvecklingssamtal, föräldrar och barn -12

Verksamhetsplan -2012